

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ข้อ และผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมนอกเหนือสมมติฐาน
ท้ายสุดคือ ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนธิดาแม่พระ ก่อนและหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนธิดาแม่พระ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับกลุ่มที่ได้รับข้อเสนอเทศ

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนธิดาแม่พระ กลุ่มทดลองภายหลังการทดลองกับช่วงระยะเวลาติดตามผล

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนว

1.2.2 ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมี
จิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ข้อเสนอเทศ

1.2.3 ระยะเวลาติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างจาก
ช่วงเสร็จสิ้นการทดลอง

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือวิจัย
ดังนี้

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 540 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยการจับฉลากมา 2 ห้องจากจำนวน 10 ห้อง ได้ห้อง ป.2/4 จำนวน 49 คน ห้อง ป. 2/8 จำนวน 51 คน รวมจำนวน 100 คน มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเพื่อเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 50 คน

1.3.2 รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยศึกษาจากกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วัดก่อนการทดลอง วัดหลังการทดลองและวัดระยะติดตาม

1.3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 รวม 4 สัปดาห์ และสังเกตพฤติกรรมหลังจบการทดลอง 1 เดือน ในวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2553

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่เป็นแบบวัด และชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

- 1) แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ
- 2) แบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน (นักเรียนประเมินตัวเอง)
- 3) แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ (ครูเป็นผู้สังเกต)
- 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน
- 5) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ (กลุ่มทดลอง)
- 6) ชุดข้อสนเทศ (กลุ่มควบคุม)

1.3.5 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ก่อนการทดลอง จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลอง ให้ครบถ้วนตามรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมทั้งของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จัดเตรียมสถานที่ในการ

ทดลองโดยใช้ห้องเรียนภายในโรงเรียนเป็นสถานที่ในการทดลอง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง 2 ห้องเรียน แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน และได้กำหนดวัน เวลา สถานที่ในการปฐมนิเทศ เพื่ออธิบายรายละเอียดในการอบรม หลังจากนั้นให้ทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และใช้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน และครู สังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 1 ก่อนการทดลอง เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2553

2) ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยจัดกิจกรรมแนะแนวให้กลุ่มทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 กิจกรรม และจัดกิจกรรมแนะแนวให้กลุ่มควบคุมโดยใช้ชุดการให้ข้อสนเทศเพื่อพัฒนากลุ่มควบคุม จำนวน 12 กิจกรรม ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 53 ถึง วันที่ 9 กรกฎาคม 53

3) หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) แบบสอบถามความพึงพอใจของการร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน และครูสังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 2 หลังการทดลอง ในวันที่ 9 กรกฎาคม 53 และ นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน และครูสังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 3 ระยะเวลาติดตามผล ในวันที่ 10 สิงหาคม 53

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)

2) เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มและกลุ่มควบคุมภายหลังการให้ข้อสนเทศกับโดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)

3) เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มกับช่วงระยะเวลาติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)

1.4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิเคราะห์การวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4.1 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

1.4.2 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

1.4.3 ระยะเวลาตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างจากช่วงเสร็จสิ้นการทดลอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประกอบไปด้วยเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การสำรวจ การระดมสมอง การวิเคราะห์เหตุการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริง การเล่านิทาน การอภิปรายกลุ่ม เกมเข้ามาสอดแทรกในการทำกิจกรรม ซึ่งแตกต่างไปจากการให้ข้อสนเทศที่ครูสอน จึงทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน บรรยากาศสนุกสนานในการทำกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิเคราะห์ อภิปรายกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนาในการเรียนไปยังวิชาอื่นในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุมณฑา

สวนพลรัตน์ (2550 : 66) ได้ทำการศึกษาศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวสามารถทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีวินัยความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูทศเวที เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอรณัญญา โยธะกา (2551 : 65) ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนา จิตสำนึกสาธารณะพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะที่ดีขึ้น มากขึ้นและสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณรา พงษ์สิน (2550 : 51) ได้ศึกษา ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักคอง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนักเรียนมีวินัยในตนเองเพิ่มมากกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลจากการเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังจากจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มและกลุ่มควบคุมภายหลังจากให้ข้อเสนอเทศพบว่า

ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีระดับคะแนนเฉลี่ยของจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ให้ข้อเสนอเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ เพราะชุดกิจกรรมแนะแนวได้สร้างขึ้นอย่างมีระบบ มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เกม การอภิปรายกลุ่ม การเล่านิทาน กรณีตัวอย่าง ซึ่งในกิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่ได้จัดทำขึ้นเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์ ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันกับเพื่อน ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา จนาพิระกนิษฐ (2550 : 46) ศึกษา ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวไตรสิกขาเพื่อพัฒนาความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 จังหวัดเชียงราย

พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกตัญญูทศเวทที่สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนชุดข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของยาวลักษณ์ทองประยูร (2547 : 76) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 มีคุณธรรมและจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ .01 กล่าวคือคุณธรรมและจริยธรรมทุกด้านเพิ่มขึ้น ซึ่งได้แก่ ความมีวินัย ความสามัคคี ความเสียสละ ความกตัญญูทศเวท และความเมตตากรุณา

จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ให้ข้อสนเทศ และเมื่อทำกิจกรรมนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรม จึงเกิดผลดีน่าสนใจว่าการให้ข้อสนเทศเพียงอย่างเดียว เพราะการให้ข้อสนเทศจะมุ่งเน้นที่ครูเป็นสำคัญ โดยการให้ข้อมูล ใบบทความรู้ ใบงาน แบบประเมินก่อนหลังทำกิจกรรม ให้นักเรียนทำเป็นหลัก ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนความคิด จะมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาการมาก อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ไม่ตั้งใจ ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกสนุก รู้สึกดีดีในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการวัดความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งมีผลของค่าร้อยละของความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะคิดเป็นร้อยละ 100 ในระดับความพึงพอใจมาก มีร้อยละ 12 ที่มีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องความน่าสนใจของกิจกรรม

2.3 ผลจากการเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังทดลองและจากระยะติดตามผล พบว่า

ภายหลังการทดลองมาถึงระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีระดับคะแนนเฉลี่ยของจิตสำนึกสาธารณะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

ภายหลังการทดลองมาถึงระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองยังคงมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจ

ในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกันและจากการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะภายหลังการทดลองมาถึงระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองยังคงมีพฤติกรรมและความรู้ทางจิตสำนึกสาธารณะอย่างสม่ำเสมอไม่ลดหรือเปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มยุรี วิสุตราศัย (2547: 73) ซึ่งศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระยะหลังการทดลองก็ระยะติดตามผลก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสามารถเสริมสร้าง กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถสร้างให้อยู่คงทนถาวรได้ เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดทำในลักษณะของสื่อประสม มีลักษณะกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่กิจกรรมที่ 1 ถึงกิจกรรมที่ 12 มีทั้งหมด 10 กิจกรรม และมีกิจกรรมปฐมนิเทศ บัณฑิตนิเทศ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมละ 50 นาที แผนการจัดกิจกรรมแต่ละแผนประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ แนวคิด ระยะเวลา สื่อและอุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ทุกกิจกรรมจะมีใบงาน และบางกิจกรรมจะมีเอกสารใบความรู้เพิ่มเติม ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาสอดแทรกในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละวิชา จะช่วยให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะในทางที่ดีช่วยเหลือ แบ่งปัน มีน้ำใจกับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เกิดความสุขในการเรียนรู้ และเมื่อนักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนรู้ ไม่ท้อแท้ในการเรียนมีความมุ่งมั่นนักเรียนก็จะมีความสุข สามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับเจษฎา จงสืบสุข (2542 : 36) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งเรียนเป็นกลุ่มโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนเป็นกลุ่มโดยใช้เอกสารแนะแนวทาง และกลุ่มควบคุมเรียนกับครู ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ใช้เอกสารแนะแนวทางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ภายหลังจากทดลองมาถึงระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีระดับคะแนนเฉลี่ยของจิตสำนึกสาธารณะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นั่นคือ จากการได้สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนำมาพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวนี้อาจมีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้น มีความรู้ในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียน ดังนี้

3.1 ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่คงทนถาวร

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการ ขั้นตอน และอุปกรณ์ที่หลากหลาย ผู้ที่จะนำไปใช้จึงควรได้ศึกษารายละเอียดอย่างถี่ถ้วน และฝึกหัดทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

4.1 ควรทำภายหลังจากทดลองมาถึงระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะการศึกษาวิจัยผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการปลูกฝัง ส่งเสริม พัฒนาตั้งแต่เด็ก

4.2 ควรทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านอื่น ๆ เช่น การเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น การเคารพในสิทธิส่วนบุคคล